

14.12.2018

§ 235

Tupakkalain mukaisten kieltojen ja uhkasakkojen asettaminen My Lololle

HEL 2018-010402 T 11 02 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti seuraavaa koskien poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden polttamista tupakoinnille tarkoitettussa erillisessä tilassa, jota ei ole hyväksytty tupakointiin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) nojalla, poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden vähittäismyynnin omavalvontavelvoitteiden laiminlyöntiä, poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden myyntiä tupakkalain vastaisissa vähittäismyyntipakkauksissa sekä myynnin ikärajoista kertovan ilmoituksen esilläpidon laiminlyöntiä:

Päätökseen velvoitettu

My Lolo, Kaarenjalka 4 C 189, 00940 Helsinki, y-tunnus 2842212-5

Asian vireilletulo

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on tehnyt tupakkalain mukaisen tarkastuksen yksityisen elinkeinonharjoittaja My Lolon omistamaan Paris Shisha Cafe (Ostostie 4, 00940 Helsinki) kahvilaan havaittuaan vessipiippukahvilatoimintaa muiden kohteiden tarkastuskäyntien yhteydessä 30.1.2018.

Taustaa

Tarkastuksella 30.1.2018 todettiin, että poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita poltettiin kahvilassa tupakoinnille tarkoitettussa erillisessä tilassa, jota ei ole hyväksytty tupakointiin maankäyttö- ja rakennuslain nojalla. Elinkeinonharjoittajalla ei ollut poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden omavalvontasuunnitelmaa toimipaikassa, joten ei voitu varmistua siitä, miten elinkeinonharjoittaja toimii tupakkalain 53 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen kieltojen noudattamiseksi. Myynnin ikärajoista kertovaa ilmoitusta ei ollut asiakkaiden hyvin havaittavissa. Poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita myytiin kuluttajille ilman tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisia vähittäismyyntipakkauksia.

Ympäristöpalvelut teki uusintatarkastuksen kahvilaan 20.4.2018. Tarkastuksella todettiin, että poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita

14.12.2018

ta poltettiin edelleen ravintolassa tupakoinnille tarkoitettussa erillisessä tilassa, jota ei ole hyväksytty tupakointiin maankäyttö- ja rakennuslain nojalla. Elinkeinonharjoittajalla ei ollut poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäisten tuotteiden omavalvontasuunnitelmaa toimipaikassa. Myynnin ikärajoista kertovaa ilmoitusta ei ollut asiakkaiden hyvin havaittavissa. Poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäiset tuotteet myytiin kuluttajille ilman tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisia vähittäismyyntipakkauksia.

Ympäristöpalvelut tarkasti toisella uusintatarkastuksellaan 29.9.2018 Paris Shisha Cafen tupakointitilan ja poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäisten tuotteiden vähittäismyynnin. Tarkastuksella todettiin, että poltettavaksi tarkoitettuja kasvipiperäisiä tuotteita poltettiin edelleen ravintolassa tupakoinnille tarkoitettussa erillisessä tilassa, jota ei ole hyväksytty tupakointiin maankäyttö- ja rakennuslain nojalla. Elinkeinonharjoittajalla ei ollut poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäisten tuotteiden omavalvontasuunnitelmaa toimipaikassa. Myynnin ikärajoista kertovaa ilmoitusta ei ollut asiakkaiden hyvin havaittavissa. Poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäisten tuotteiden vähittäismyyntipakkaukset eivät olleet tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisia. Poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäisten tuotteiden vähittäismyyntipakkauksista puuttuivat suomen- ja ruotsinkieliset varoitukset tuotteen aiheuttamista terveyshaitoista. Poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäisten tuotteiden vähittäismyyntipakkauksissa oli merkintöjä tuotteen sisältämästä nikotiinista sekä siitä, etteivät ne sisällä tupakkaa.

Kuuleminen

My Lolo on kuultu tupakkalain 96 §:n mukaisista kielloista ja niiden tehosteiksi asetettavista uhkasakoista 16.10.2018 päivätyllä kirjeellä. My Lolo vastasi kuulemiseen määräajan jälkeen 21.11.2018. Vastineessaan My Lolo kertoo, että tupakointiin tarkoitettun tilan oviaukkoon on asennettu paine-eroa osoittava mittari, ja että tupakointiin tarkoitettulle tilalle haetaan rakennuslupaa viikolla 48.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Pääveloitteet

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antaa velvoitetulle (My Lolo) tupakkalain 96 §:n nojalla seuraavat kiellot:

1. Poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäisten tuotteiden polttaminen on kielletty tilassa, jota ei ole hyväksytty tupakointiin maankäyttö- ja rakennuslain nojalla.

14.12.2018

2. Tupakkalain mukaisen tupakan vastikkeiden vähittäismyynnin oma-
valvontavelvoitteen laiminlyönti on kielletty.
3. Poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden myynti kuluttajil-
le tupakkalain vastaisissa vähittäismyyntipakkauksissa on kielletty.
4. Myynnin ikärajoista kertovan ilmoituksen tulee olla asiakkaiden hyvin
havaittavissa. Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti on kielletty.

Kiellot ovat voimassa välittömästi, kun päätös saa lainvoiman.

Perustelut päävelvoitteille

Tupakkalain 74 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan tupakoida ei saa ra-
kennuksen, kulkuneuvon tai muun vastaavan paikan sisätiloissa, jotka
ovat yleisön tai työntekijöiden käytettävissä taikka elinkeinotoiminnassa
tuotettujen tai julkisten palvelujen tarjoamista varten asiakkaiden käy-
tettävissä. Ympäristöpalveluiden tietojen mukaan Paris Shisha Cafen
tupakoinnille tarkoitettua erillistä tilaa ei ole hyväksytty käyttöön maan-
käyttö- ja rakennuslain nojalla, eikä elinkeinonharjoittaja ole toimittanut
tietoa ko. hyväksymisestä ympäristöpalveluille.

Tupakan vastikkeita (poltettavaksi tarkoitettua kasviperäisiä tuotteita)
myyvän elinkeinonharjoittajan on kustannuksellaan laadittava ja toteu-
tettava omavalvontasuunnitelma tupakkalain 53 §:n 1 ja 2 momentissa
säädettyjen kieltojen noudattamiseksi (tupakkalaki 54 §). Tarkastuksilla
elinkeinonharjoittajalla ei ole ollut esittää omavalvontasuunnitelmaa
(sosiaali- ja terveysministeriön asetus tupakkatuotteiden ja vastaavien
tuotteiden vähittäismyynnistä (30.6.2016/593) 3 ja 4 §).

Poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita saa myydä kuluttajille
ainoastaan tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä asi-
aa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisissa vähittäismyyntipakkauk-
sissa (tupakkalaki 31 §). Poltettavaksi tarkoitettua kasviperäisen tuot-
teen vähittäismyyntipakkauksessa on oltava suomen- ja ruotsinkieliset
varoitukset tuotteen aiheuttamista terveyshaitoista (tupakkalaki 39 §).
Poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden vähittäismyynti-
pakkausten merkinnät eivät saa sisältää mitään tietoja tuotteen sisältä-
mästä nikotiinista eikä tuotteessa tai sen vähittäismyyntipakkauksissa
saa todeta, että tuotteessa ei ole lisäaineita taikka maku- tai aromiai-
neita (tupakkalaki 33 §). Tarkastuksella on todettu, että elinkeinonhar-
joittaja myy poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita tupakkalain
ja asiaa koskevan EU:n lainsäädännön vastaisissa vähittäismyyntipak-
kauksissa. Pakkauksissa ei ollut suomen- ja ruotsinkielisiä varoituksia
tuotteen aiheuttamista terveyshaitoista ja niissä oli tietoja tuotteen si-

14.12.2018

sältämästä nikotiinista sekä pakkauksissa oli todettu, etteivät ne sisällä tupakkaa.

Tupakan vastikkeiden myyntipisteessä on oltava myynnin ikärajoista kertova ilmoitus, joka on asiakkaiden hyvin havaittavissa (tupakkalaki 53 §). Tarkastuksilla on todettu, että myyntipisteessä ei ole asiakkaiden hyvin havaittavissa myynnin ikärajoista kertovaa ilmoitusta.

Kunnan tupakkalakia valvova viranomainen voi kieltää tupakkalain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan (tupakkalaki 96 §).

Uhkasakon asettaminen

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto asettaa My Lololle päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi 15 000,00 euron uhkasakon, päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi 2 500,00 euron uhkasakon, päävelvoitteen 3 noudattamisen tehosteeksi 5 000,00 euron uhkasakon ja päävelvoitteen 4 noudattamisen tehosteeksi 500,00 euron uhkasakon. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi tuomita uhkasakot maksettavaksi, ellei velvoitteita ole noudatettu määräaikaan mennessä, eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

Perustelut uhkasakon asettamiselle

Tupakkalain 105 §:n mukaan kunta voi asettaa lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Uhkasakkolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että uhkasakon asettaminen määräyksen tehostamiseksi on tarpeen, koska päätökseen velvoitettu ei ole lopettanut lainvastaista toimintaa kehotuksista huolimatta.

14.12.2018

Uhkasakon asettaminen tarkoittaa sitä, että jos valvontaviranomainen uusintatarkastuksellaan havaitsee, ettei päävelvoitetta ole noudatettu, se voi tuomita uhkasakon maksettavaksi.

Päätöksen voimassaolo

Kiellot tulevat voimaan, kun päätös saa lainvoiman. Päätös tulee lainvoimaiseksi muutoksenhakuajan loputtua, ellei päätöksestä ole valitettu.

Ilmoitusvelvollisuus omaisuuden tai käyttöoikeuden luovutustilanteessa

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuain maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite. Valvontaviranomainen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöä 91-47-21-11 koskevista päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Sovelletut oikeusohjeet

Tupakkalaki (549/2016) 31, 33, 39, 53, 54, 76, 96, 105 ja 106 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden vähittäismyynnistä (593/2016) 3 ja 4 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 7, 8, 22, 23 ja 24 §

Päätöksen tiedoksi

Päätös toimitetaan velvoitetulle saantitodistuksella.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Pia Malm, vs. terveystieteiden tutkija, puhelin: +358 9 310 32034
pia.malm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Paris Shisha cafe tarkastuspöytäkirjat 30.1.2018, 20.4.2018, 29.9.2018
- 2 Paris Shisha Cafe kuuleminen allekirjoitettu
- 3 Vastine, 21.11
- 4 Kuva, Ravintola Paris Shisha Coffee

14.12.2018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Ympäristöterveysyksikkö

Otteen liitteet

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Pia Malm, vs. terveystieteiden tutkija, puhelin: +358 9 310 32034
pia.malm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Paris Shisha cafe tarkastuspöytäkirjat 30.1.2018, 20.4.2018, 29.9.2018
- 2 Paris Shisha Cafe kuuleminen allekirjoitettu
- 3 Vastine, 21.11
- 4 Kuva, Ravintola Paris Shisha Coffee

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Ympäristöterveysyksikkö

Otteen liitteet

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös